

Learning between Daveners in a Minyan/Yehoshua Grunstein

A] In Davening

1] מסכת ברכות י"ט עמוד א' - אין המת מוטל לפנייהם; הן יושבין וקורין, והוא יושב ודומם. הם עומדים ומתפללין והוא עומד ומצדיק עליו את הדין... אמר אביי: לא מבעי ליה לאינש למימר הכי.... לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן.

שולחן ערוך [או"ח סי' ע"ב ג] - אין המת מוטל לפנייהם; הם קורין ומתפללין והאונן יושב ודומם
2] שם ל"א עמוד ב' - "אני האשה הנצבת עמכה בזה (שמואל א' א' כ"ו);" - אמר ריב"ל; מכאן שאסור לישב בתוך ארבע אמות של תפלה:

הסבר הטור [או"ח ק"י ב] - שנאמר "הנצבת עמכה" = שהיה עומד כמותה... וכתבו הגאונים; דוקא כשיושב בטל, אבל אם עוסק בתפילה, כגון בקריאת שמע וברכותיה וכיוצא בו = שפיר דמי. ומשמע מדבריהם, שאם עוסק בתורה אסור, שלא הזכירו אלא קריאת שמע וברכותיה, והכי מסתבר, אף על גב דחמירא תורה מתפילה, שהרי מי שתורתו אומנתו אינו מפסיק ממנה לתפילה, בהא תפילה עדיפא, שהטעם שאסור לישב בתוך ארבע אמות של תפילה מפני שנראה כאילו חבירו מקבל עליו עול מלכות שמים והוא אינו מקבל, וכשהוא עוסק בקריאת שמע וברכותיה אזל ליה האי טעמא, אבל אם הוא עוסק בתורה אכתי איתא האי טעמא. ועוד נלמד מן הנדון, שהרי עלי מסתמא לא היה עומד בטל מתלמוד תורה כדאמרין (ברכות כד:): אסור לתלמיד חכם לעמוד במקום הטינופת לפי שאי אפשר לו בלא תלמוד תורה ואפילו הכי היה צריך לעמוד.

שולחן ערוך [או"ח ק"י ב א] - אסור לישב בתוך ד' אמות של מתפלל... ואם עוסק בדברים שהם מתקוני התפלות, ואפילו בפרק "איזהו מקומן" אינו צריך להרחיק. ויש מתיר בעוסק בתורה, אף על פי שאינו מתקוני התפלות, ויש מי שאומר דהני מילי מן הצד אבל כנגדו אפילו כמלא עיניו אסור אפילו עוסק בקריאת שמע... אם היושב ישב כבר, ועמד זה בצדו אינו צריך לקום שהרי זה בא בגבולו. ומכל מקום, מדת חסידות הוא לקום אפילו בכהאי גוונא

3] שם דף כ' עמוד ב' - מתני' בעל קרי מהרהר בלבו ואינו מברך לא לפנייה ולא לאחרייה... גמ'... למה מהרהר? אמר רבי אלעזר - כדי שלא יהו כל העולם עוסקין בו והוא יושב ובטל. ונגרוס בפרקא אחרינא? אמר רב אדא בר אהבה - בדבר שהצבור עוסקין בו.

שולחן ערוך [או"ח סי' ע"ב ג] - קרא קריאת שמע, ונכנס לבהכ"נ, ומצא צבור שקורין ק"ש = צריך לקרות עמהם פסוק ראשון, שלא יראה כאילו אינו רוצה לקבל עול מלכות שמים עם חבריו. וה"ה אם הוא בבהכ"נ ואומר דברי תחנונים או פסוקים במקום שרשאי לפסוק. אבל אם הוא עסוק במקום שאינו רשאי לפסוק, כגון מ"ברוך שאמר" ואילך, לא יפסיק, אלא יאמר התיבות שהוא אומר בשעה שהציבור אומרים פסוק ראשון, בניגון הצבור, שיהיה נראה כאילו קורא עמהם.

הוספת המשנה ברורה [סי' ט] - וה"ה שאר דבר שהצבור אומרים, כגון "תהלה לדוד" או "עלינו" קורא עמהם שכן דרך ארץ:

B1 In General

מסכתות קטנות מסכת דרך ארץ פרק ד/ה- לא יהא אדם ער בין הישנים, ולא ישן בין הערים, ולא בוכה בין השוחקים, ולא שוחק בין הבוכים, ולא יושב בין העומדים, ולא עומד בין היושבים, ולא קורא בין השונים, ולא שונה בין הקורים. כללו של דבר, לא ישנה אדם מדעת הבריות.
מחזור ויטרי סימן תקל"א - לא ישמח אדם בין הבוכים.... וכללו של דבר; אל ישנה אדם דעתו מדעת חבירו ומדעת בני אדם

ספר נפש הרב [מנהג הרב יוסף דב הלוי סולובייצ'יק זצ"ל מפי הרב הרשל שכטר, ליקוטי הנהגות עמ' קנ"ג]- והרבה פעמים אירע, שרבנו כבר התפלל מנחה בע"ש מבעו"י, ובשעה שהתפללו בלחש בבית הכנסת, יצא רבנו מבית הכנסת אל הפרוזדור, **שלא יעמוד שמה בשעה שהם מתפללים והוא לא מתפלל עמהם, וכמנהג הנפוץ, שאלה שלא אומרים "יזכור" יוצאים מבית הכנסת אל הפרוזדור בשעה שהקהל אומרים "יזכור", והכל עפ"י הטעם שזכר בגמ' ברכות [כ:]: לגבי בעל קרי....**